

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe an; — trimis cu post în lăintrulu monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 an 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 6 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate,
se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 94.

Sibiu, 22/4 Decembre 1878.

Anulu I.

Discursurile celor doi dđni deputati romani tinute în diet'a Ungariei 25 Nov. a. c.

Din cei vreo 12 deputati de nationalitate romana, cari au fostu alesi în camer'a Ungariei între greutati nespuse, cu ocasiunea desbaterilor la proiectele de adresa au cuventatu doi insi din barbatii cei mai luminati și mai vigorosi, adeca dđnii Parteniu Cosma și Georgiu Popu, ambii alesi din partile Ungariei proprie. Discursurile dđloru se vediu publicate în câteva diarie magiare, inse numai în estrase facute de către redactiuni, care cum convine partidei sale. Credemu inse că lectoriloru nostrii le mai convine, că se le aiba din cuventu în cuventu dupa testulu stenografatu, cu atātu mai virtosu, că amendoi au votatu contra proiectulu ministeriale. Spre parerea noastră de reu, noue acelu testu unguerescu ne lipsesce în momentul acesta. Intr'aceea unu amicu, care petrece de câteva zile în capital'a Ungariei, avu bunatate a ne trimite în orele din urma discursulu întregu alu dđlui G. Popu, carui îi și facemu locu, asteptandu intr'aceea și pe alu dđlui P. Cosma, întregu.

Dn. G. Popu a cuventatu precum urmédia :

Onorata casa! Înainte de ce mi-asi motiva votulu ce voiu a da, cu ocasiunea importantei desbateri asupra adresei la vorbirea de tron, dati-mi voia, că se exprim multumita cordiala on. domnu Zsedényi pentru magulitóri'a aducere aminte, prin care a resuscitat vitejiele, ce romanii au reportatu împreuna cu magiarii, în sangerós'a lupta de pe „Campulu panei“.

Este unu fenomenu atātu de rar acestu, din partea barbatilor de statu magiari, — și chiaru din acestu motivu, pentru noi romanii, de o buna impresiune, — încātu me simtiu indemnati aici în faci'a parlamentului, a dá expresiune de nou multamiriloru mele, chiaru de a-si riscá se aducu pe dđlu Zsedényi în positiunea de a fi satiratu, precum fusese dđlu Mocsári, din partea dđlui Prileski Tádé, candu i am multamitu pentru că apăsare interesele romane cu ocasiunea desbateri legeri electorale din Transilvani'a.

Consecinti'a ce dđlu Zsedényi trage din recunoscerea, că adeca „colosulu dela nordu nu pôte contá pe romanii“, ca corespundiatori'a stării adeverate a lucrului, — din parte-mi inca o primescu; am inse de a observá, că spre a docu-

mentá acésta, pôte dsa se afle motive mai de îndemana, și anume pôte aflá motive chiaru în faptele complinite în dilele noastre; că-ci lumea intréga scie, că serman'a Romani'a s'au adresatu către tóte poterile, și în prim'a linia către statulu nostru, cerendu ajutoriu contra rusiloru, dér' fóra vre-unu resultatu, fiindu-ca noi, precum voiu avé onóre a ve documentá, — în nefericit'a noastră stare dualistica, necum se fimu fostu în stare a aperi pe altii de muscali, dér' nu eram în stare a ne aperi noi pe noi insine.

On. domnu Zsedényi inse, dreptu consecintia pentru recunoscerea bravurei romane de pe „Campulu panei“ a mai disu, că natiunea romana a fostu primita în lăintrulu barieleru constitutiunei magiare.

La acésta afirmare a dsale, — pentru restabilirea adeveratei stari a lucrului, — mi iau voia a-i reflectá cu urmatóriele întrebări și anume :

Cum va poté dđlu Zsedényi compará afirmat'a primire a natiunei romane în barierele constitutiunei magiare, cu acea dispositiune a legiloru ungueresci din Transilvani'a, dupa cari: „Valachica natio toleratur, tantum usque ad bene placitum principum et regnicolarum?“*)

Cum va poté dsa compará toleranti'a religio-nara a magiariloru, cu tristulu faptu, că romanii de relegea gr-or. în restempu de 64 ani dupa fortiat'a introducere a unirei, nu au avutu episcopi, ér' preotii loru au fostu constrinsi a'si cautá asilu contra asupririloru, prin tieri straine, precum s'a întemplat cu parintele protopopu Balomiri, care a fostu necesitatu a cere midiuocirea imperatesei Catarin'a II, pentru aparare din partea imperatesei Mari'a Teresi'a.

Tristu faptu acela domni mei, ca de și romanii în tóte timpurile, dela unu milenariu încóce, de candu se afla cu magiarii împreuna în acésta patria, — în butulu desperateloru positiuni politice, — și

*) Articiii de lege, prin cari natiunea romana întreaga și religiunea romaniloru în Transilvani'a fusese declarata de straina și suferita (tolerata) în acésta patria numai până ce va placea principelui și dietei, sunt mai multi, între cari vinu la loculul antaiu Art. I. tit. VIII din codicele Aprobatae Constitutiones Part. I. Art. 4 tit. VIII. — Art. 1 tit. IX., éra din Partea III. Art. 1 tit. VIII. Din P. V edictium 39. 42. 43. 44. și altele multe. Not'a Red.

acésta o tienemu de unic'a superbia, — și-au înplinitu cu credintia detoriele loru către tíera, sacrificandu sangele și viétia loru în totu de una, de câte ori a fostu trebuintia, și nu odata au datu patriei barbati eminenti, barbati de statu, de și aceia nu au servitu interesele patriei sub firm'a loru nationala, — cu tóte aceste, îndreptatirea nationala a romaniloru nu s'a recunoscutu nici-odata; pe candu de alta parte, — în mani'a faimósei tolerantie religio-nare, cu care d-vóstra vi place a ve falí la lume, — romanii din Transilvani'a au fostu dati préda catoliciloru și reformatiloru, ér' cei din Ungari'a în discretiunea tiranica a serbiloru venetici.

Si acum, revenindu la discussiunea asupra adresei la discursulu de tron, trebuie se constatu din capulu locului, că o asemene desbateri momentósa asupra adresei, nu s'a mai întemplat în acésta camera de la anii 1861, de atunci, de candu diet'a magiara alunecase pe ominosulu terenu alu tacticei fatale.

O, déca acésta desbateri ar însemná, că amu ajunsu la punctulu de despartire, și rumpendu pe venitoriu cu tactic'a ce a causatu atâte nenorociri sermanei noastre tieri, on. casa cu votulu seu ar arata calea, pe care înaintandu, s'ar poté conduce la limanu corabi'a statului nostru, ce acusi stá se se cufunde!

Scim cu totii, Domniloru, că fatal'a tactica a începutu cu ocasiunea desbateri asupra adresei la discursulu de tron, în diet'a dela 1861, și că de atunci tóta actiunea noastră politica până în diu'a de astadi nu a fostu alta, de câtu o necontentita tacticare, până candu amu ajunsu la culme, până candu esistenti'a séu perirea sermanei noastre tieri, este pusa pe una singura fóia a tacticei.

Pentru-cá pe viitoriu se potemu invetiá din peccatele trecutului, dati-mi voia, se ve numeru momentele mai însemnate ale tacticei fatale. (Se audimu.)

Se amintimu numai impregiurarea, că afacerile noastre aru fi luat cu totul alta directiune facia cu situatiunea politica și cu rugimitele dispositiuni ale instrumentelor absolutismului, déca voturile de la anii 1861 s'aru fi adresatu monarhului, că expresiunea, nu a tacticei, a slabiciunei, ci a ecuitatii și sinceritatii.

Din peccatu se nasce peccatu. (Voci: asie e). Tactic'a dela anulu 1861 a nascutu tactic'a

Foisiór'a „Observatoriului“.

Marin'a séu Zimbetulu Madonei.

De Paul Féval.

Traducere de: D. Petrescu.

Intre Cesena și Rimini, frumósele fete din Romagna sciu o graciósa istoria.

E curatu paradisulu, acésta bogata tíera, prin care stralucitoriulu curentu alu Rubiconului curge până în zólfulu Venetiei.

Piciorulu Cesarelui invingetoru n'a lasatu aci nici o urma. Dragalasiel fete, cu braciále góle, ce vinu a luá apa din und'a istorica, nu cunoscú numele lui Cesare. Dar', sirmanulu nume alu lui Francesco aduce în ardietorii loru ochi lacrimé séu unu surrisu.

I.

Marina era mai delicata și mai palida cá brunele nimfe din St. Angelo; mai mandra insa, de și era blanda cá si cei siése-spre-diece ani ai ei, dar' și mai frumósa.

Castelulu Pisaniloru fusese ruinatu în tempulu resbeleloru din secolulu alu XV. Elu se ridica singuraticu și melancolicu printre sciele și plopii cei înalti, pe jumetatea cóstei unei coline fertile ce remanea nelucrata.

Marina se nascuse în aceste nobile ruine. În giurulu léganului ei, totulu vorbea despre marirea trecuta. Pardosél'a odaitei în care torcea doic'a ei, era de marmora, și pe zidurile crepate se vedeau fresce presarate de maestri.

Erau domenii imense ce purtau numele tatalui ei; Rubiconulu traversá miluri întregi, între cei doi tiernuiri ce fusese ai stremosiloru ei.

Tiernuri pustiite, mossii nelucrate, bordei miserabile lipsite de plugari! Inferratulu picioru alu armatelor calcase seminti'a, și mincinosi sunt cei cari vorbescu despre campii fecundate prin lupte!

Pisani și femeia sa erau nisce betrani. Nu mai

avéu altu copil de câtu pe Marina. Numele murise. Famili'a se stínga cu inctulu într'o nemiscare misera, descuragiata.

Era o ruina omenésca într'aceste ruine de porphyru și de marmora, îngropate dejá sub pulbere.

Si Marina: ultima Pisani, cá acelu vlastaru ce cresce din radicin'a betranului trunchiu, alu carui verfu s'a uscatu, concentrase într'insa frumseti'a némului seu și tristetiile unei agonii austere.

Era o copila simpla și naiva, dar' traindu într'o lume ce nu mai era acum lumea ómeniloru. Feciór'a, legandu dummedieescu copilu, angerii cu aureolele loru stralucitóre ce 'si întindeau arpile în ferestrele pe jumetate sterse, santii cei competati și ingalbeniti de pocaintia, împreunandu'si manile loru slabite și ascundiendu'si ochii aprinsi, în fundulu orbiteloru îngropate: éta ce cunosea și ce iubea ea; ceea ce o atragea și 'i facea frica . . .

Era o capela gothica, care mai pastrá remasitie din vechia'i splendóre. Comites'a Pia Pisani, stramósi'a tatalui Marinei o construisé odinóra cu mari chieltueli pentru a plati lui D-dieu o datoría misteriósa. Piciorulu calcá acolo pe unu mosaicu compusu din petricele albe și rosii, taiatu în quadrate prin vine de lapis. Din trei laturile partile ei de lemnu isi pierdusera prin ume-diala picturele lor; dara paretele alu patruelea, espusu fiindu radielor dđn apusu, pastrá inca oper'a vre unui maestru necunoscutu, o Fecióra, a carei facia cerésca stralucia și zimbea.

Marina alesese acésta capela cá locu de retragere. Acolo petrecea ea lungi óre. Se rogá și meditá. — Si suridea.

Cui? Pucinu sci unde sbóra visulu unei fete?

II.

Francesco sosi în satulu St. Angelo pe la anulu 1530. Era din Florentia. Avea douedeci de ani.

Portulu seu éra acela alu unui cavaleru, dar' n'avea în punga nici o lascaia macaru.

Betranulu Pisani i dise;

— De vei mai gasi unu coltiu acoperitu în cas'a tatalui meu, asterneti acolo patulu. Pune-te la més'a mea și fi copilulu meu.

Nu-si mai dá titulu de comite, betranulu Pisani, fiinduca era prea saracu. Dara generosu totu mai era: sangele bunu nu minte nici-odata.

Francesco isi facú patulu într'o sala unde dormisera principi. Luá locu la mésa fara sfiála și manca, cá unu bravu ce era.

Iubea pe Pisani și pe femeia acestuia cá si cum ar fi fostu parinti sui; iubea pe Marina altfelu și mai multu decatu cum ar fi iubit pe sor'a sa.

Prin satu se dicea:

— Francesco va fi barbatulu Marinei.

Si se inveseléu, pentru-ca Pisani erau respectati în partea locului cá si nisce sfinti cu serbatori padite. Si era atātu de iubita Marina!

În totu St. Angelo nu s'ar fi aflatu pentru ea unu barbatu cá domnulu Francesco; pentru-ca i se dicea domnulu Francisco, cu tóte că n'avea o lascaia franta. Macaru cá era mai saracu cá Iovu, mandr'a lui tienuta inpunea tuturor.

Candú esia deminétia, infasiuratu în mantau'a sa, aruncandu spre campuri o lunga privire ganditóre, cei ce-lu intalneau nu se poteau opri de a nu 'i dice: Domnulu fia cu tine! Nu se uitá la lucruri ori la ómeni ca altii, Francesco acesta. Ochii lui pareau ca au darulu de a vedea mai departe și mai bine cá ochii altora.

Adesea ilu vedusera, în picóre la pólele colinei, contemplandu castelulu inflacaratu de radiéle sórelui ce apunea; lumin'a ardietóre insufletia atunci ruinele, și le dá unu aspectu feericu. Marmor'a se incaldia; aceste sfaramaturi tacute, faceau o impresiune de magnificentia supra-umana.

Castelulu Pisaniloru nu va fi fostu asia de frumosu nici candu zidurile sale noue se ridicau cu mandrie spre ceru!

(Va urmá).

di in care se sanctiona sistemul actualu de guvernare, acésta este situatiunea la care se afla redusa monarchi'a austro-ungara. Nu este vin'a cronicariului, déca elu pre langa tóta buna-vointi'a si nepreocuparea nu póte descoperi sórele stralucitoru si incalditoru, ci vede numai norii cei negrii, cari prevestecu furtune mari si grele. Nu este vin'a popóraloru acestei monarchii, déca comitele Andrásy au pasitu pe scen'a politica cu unu secolu séu mai tardiu séu mai curendu decat cu ar fi trebuita si fi venit. Dara este vin'a sa, déca densulu nu voiesce se recunósca si se se convinga despre aceea, ca poporale acestei monarchii nu sunt inca mature pentru idealulu seu politicu.

Romania.

Ocuparea Dobrogei. Brail'a 14 Noembrie. Maria Sa, in capulu ostirii, a asistatu la servitiulu divin. Dupa acésta a inspectatu ostirea care apoi a defilatu. S'a cetitu ordinulu de di, care a fostu salutatu cu viue si unanime aclamatiuni.

La una óra dupa amiadi, Maria Sa se affá pe batelulu Stefanu celu Mare, asistandu la trecerea ostirii.

La doue óre armat'a si autoritatile romane erau pe pamentulu Dobrogei.

Multimea, adunata din tóte partile, salutá cu entusiasm sosirea ocupatiunii romane.

Celu pucinu acestu entusiasm de nimeni nu póte fi banuit, pentrucu nimeni n'a fostu pe celualtu tiermu alu Dunarei care se ne pregatésca o asemenea primire. „Romanulu“.

Din Dobrogea.

Sciri particulare ale „Romanului“.

Macinu, 15 Noembrie. — D. generale Angelescu comandantele divisiunii trecuta in Dobrogea, a visitatu astadi Macinulu.

In acestu orasiu, s'a stabilitu cá garnisóna o parte din regimentulu 6 de linia.

Primirea ce s'a facutu trupeloru a fostu din cele mai voiose.

Se lucrésca cu multa starcintia pentru restabilirea comunicatiunilor telegrafice si postale si mi se spune cu securantia ca, de mane séra, voru incepe a funcioná liniile telegrafice Macinu-Harsiov'a si Macinu-Isaccea-Tulcea.

Servitiulu postalulu intre Braila si Macinu incepe de poi-mane (Vineri).

D. ministru de esterne a primitu eri, la 8 óre séra, urmatórea depesia dela d. Nicu Catargi, primulu delegatu alu comisiunii insarcinata cu primirea Dobrogei: Tulcea.

„Domnule ministru,

„Comisiunea a sositu astadi in Tulcea la 3 óre dupa amédi. Tóta poporatiunea a esitu intru intempinare nóstra. Gubernatorulu Dobrogei, corpulu consularu, arhierii cu totu clerulu ne au primitu la portu dorindu-ne buna-venire. Eu le amu multumitu in numele A. S. R. Domnitorulu si alu tierii si 'i amu asicurat in numele gubernulu ca misiunea Romaniei in nou'a sa provincie va fi aceea a infratirii si a civilisatiunii.“

„N. Catargi.“

(Monitorulu).

Inaltu ordine de di.

Ostasi,

Marele poteri europene, prin tractatulu din Berlinu, au unitu cu Romani'a, Dobrogea, possessiunea vechiloru nostri Domni.

Astadi, voi puneti piciorulu pe acestu pamentu, care redevine tíera romana.

Voi nu intrati in Dobrogea cá cuceritori, ci intrati cá amici, cá frati, ai unoru locuitori cari de acum sunt concetatenii vostrii.

Ostasi! In nou'a Romanie, voi veti gasi o poporatiune in cea mai mare parte romana. Déru veti gasi si locuitori de altu nému, de alta religiune. Toti acestia, devenindu membri ai statulu romanu, au dreptu de o potriua la protectiunea, la iubirea vóstra.

Intre acestia veti affá si poporatiuni musulmane, acaroru religiune, familie, moravuri se deossibescu de ale nóstre, Eu cu dinadinsu ve recomandú de a le respectá.

Fiti in midiloculu nouiloru vostri concetateni ceia ce ati fostu pana acum si in tempu de pace cá si pe campulu de onóre, ceia ce cu mandrie constatu ca ve recunósce astadi Europ'a intréga, adica modelu de bravura si de disciplina, aperiatorii drepturiloru Romaniei si inainte-mergetorii legalitatii si civilisatiunii europene. Cale buna déru, ostasiloru, si Domnedieu se ve portéga!

Cugetarile Mele cele mai afectuóse sunt nedespaltite de voi.

Se traiésca Romani'a!

Datu in Braila, la 14 Noembrie, anulu 1878.

Carolul.

Mesagiulu de deschidere a Corpuriloru legiuitoare.

Domniloru senatori,

Domniloru deputati,

Dupa o scurtu intrerupere, lucrurile d-vóstre legislative reincepu la termenulu prevediutu de Constitutiune.

Concursulu d-vóstre, pururea bine primitu, ne este astadi mai trebuitoru de catu ori-candu.

Multiamita otaririi unanime a mariloru poteri europene de a asicuré pacea lumei prin aplicarea sincera a tractatulu din Berlinu, resbelulu nu ne mai amenintia si Romani'a póte acum a-si intrebuintá érasu activitatea in desvoltarea inbunatatiriloru sale din intru.

Domniloru senatori,

Domniloru deputati,

Romani'a a intrata astadi cu deplinetate in famili'a statoloru de sine statatóre.

Independinti'a sa este astadi recunoscuta de intréga Europ'a! Tóte marile poteri ne dau nocontenitu dovedi de bun'a lorú vointi'a si de viulu interesu ce pórtu la desvoltarea si intarirea statulu romanu, in noele conditiuni ce-i s'au creatu prin actulu internationalu dela Berlinu.

Delegatulu Romaniei lucrésca alaturea cu delegatii mariloru poteri in sinulu comisiunii europene, careia este incredintiata libertatea si inbunatatirea navigatiunii marelui nostru fluviu.

Autoritatile nóstre si armat'a romana, subt ochii Mei, au trecut ieri Dunarea spre a luá in possessiune Dobrogea, care prin tractatulu din Berlinu s'a anecsatu Romaniei.

Organisatiunea provisorie a acestei noua provincii este in cale de a fi indeplinita.

Poterile limitrofe au regulatu representatiunea lorú diplomatica pe langa statulu romanu, in conformitate cu noua situatiune a Romaniei independente.

Noi amu respunsu cu reciprocitate.

In deosebi simtu multiamirea de a ve anuniciá, ca relatiunile Mele cu Maiestatea Sa imperatoarele Otomaniloru s'au restatornicitu, pe piciorulu unei depline amicitii, si conformu cu prerogativele statoloru independente.

Am ferm'a convictiune ca si cele-lalte mari poteri voru urmá in curendu esemplulu statoloru limitrofe.

Grabnic'a si oficial'a statornicire a relatiuniloru diplomatice intre aceste state si intre Romani'a atarna in parte si de d-vóstra.

In adeveru, in ultim'a sesiune estraordinara, d-vóstra patrioticu si intieptu ati primitu tractatulu din Berlinu in tóte dispositiunile sale privitóre la Romani'a.

Ceia-ce era de competintia d-vóstre ati facutu, ati indeplinitu. Mai apartiene inse d-vóstre de a pune, conformu cu Constitutiunea nóstra tíer'a in positiune de a si dá acele Camere de revisiune, carora singure revine modificarea articoleloru constitutionale.

Inplinindu d-vóstra si acésta ultima indatorire cu aceiasi lealtate, care a presidatu la tóte lucrurile d-vóstre, amu ferm'a convictiune ca voru dispore ori-ce greutati, la statornicirea relatiuniloru diplomatice a tuturor mariloru poteri cu statulu romanu.

Astu-felu, pe calea constitutionale, d-vóstra veti pune in curendu tíer'a in positiune de a coresponde la asteptarile Europei, la interesulu moralu, care insisi Romaniu ilu-au, de a face se dispara din constitutiunea nóstra principiulu ne mai potriuiu cu lumenele secolulu, acelu alu neegalitatii politice pentru cauza de religiune.

In intervalulu inplinerii procedurii ce Constitutiunea nóstra prevede in acésta materie, activitatea d-vóstre nu va fi zadarnica. Din potriuva, ea va fi reclamata de mai multe reforme, ce imperiosu trebuie a fi introduse in deosebitele ramuri ale servitiului publicu.

Cu tóte greutatile politice, prin care amu trecut in midiloculu unui mare resbelu, multiamita energiei natiunii, a desvoltarii resurselorú nóstre si-a economiei ce a presidatu la chieptuiele, starea nóstra financiara este mai buna de catu ea era in ultimii nostri ani de pace. Acésta veti constata-o cu ocasiunea studiarii situatiunii financiare.

Legea comunala, care se astépta de tíera cu o legitima nerabdare, este deja in parte votata. D-vóstra nu veti voi a lasa neocompleta lucrarea inceputa.

Prin bravur'a, prin abnegatiunea ce mai cu deosebire a aretatu poporatiunea nóstra rurala in tempulu resbelulu, ea a dobanditu titluri noi la tóta ingrijirea d-vóstre.

Pentru desvoltarea buneii stari a acestei poporatiunii, care in tempu de pace este insasi bogati'a statulu, éru in tempu de resbelu a fostu fal'a natiunii romane, este neaperatu d'a se votá mai multe legi si institutiuni economice.

Mai presusu de tóte, d-vóstra ve veti grabi d'a inzebra tíer'a cu justitia poporara, cu legea organisatiunii judecatoriloru de pace, alu careia proiectu vi s'a prezentatu inca din sesiunea trecuta de ministrulu de justitie.

Totu de-o-data, pentru a se stabili mai bine echilibrulu poteriloru in statu, si a se dá justitiabililoru mai mari garantii de o buna si nepartinitóre justitie, este credu, neaperatu cá principiulu inamovibilitatii se fia intinsu si la celelalte trepte judecatoriesci, si cá responsabilitatea magistratulu inamovibilu se devia o realitate pentru toti, de susu si pana josu.

In acestu sensu, ministrulu de justitie ve va presentá, in sesiunea acésta, unu proiectu de lege, care se recomanda la tóta seriósá d-vóstre atentiune.

Esperienti'a dobandita pe campulu de bataia ne-a aretatu inbunatatirile care se reclama de organisatiunea poterei nóstre armate. Pentru grabnic'a introducere a acestoru inbunatatiri, Eu compiesu pe patrioticulu d-vóstre zelú.

Gubernulu Meu, de mai multu tempu, are pregatite proiecte de legi pentru crutiarea paduriloru si pentru esplotarea mineloru. N'amu nevoia de a ve des-

fasiurá catu este de necesaru pentru interesele nóstre economice cá, cu o óra mai inainte, aceste proiecte se se prefaca in legi positive.

Grabnic'a unire a sistemulu cailoru nóstre ferate cu calea ferata Cernavoda-Kustendje este imperiosu reclamata de interesele nóstre politice si comerciale. Ministerulu va supune maturei d-vóstre chibzuiuri cuvenitulu proiectu de lege intru acésta.

In fia-care sesiune, d-vóstra ati datu unu patrioticu si energeticu concursu respandirii instructiunii publice, atatu de trebuinciósa pentru desvoltarea fortieloru intelectuale si morale ale natiunii. Am ferm'a convictiune ca, si in acésta sesiune, scólele nóstre voru gasi in d-vóstra poternici sprijinitori.

Domniloru senatori,

Domniloru deputati,

Cum vedeti, dinaintea d-vóstre se desfasiura o campia intinsa de activitate si de folosítóre lucrari. D-vóstra si asta data, cá totudéuna, ve veti aretá demni de frumósá missiune ce ve este incredintiata, aceia de a satisfacé trebuintele nationale, morale si materiale ale iubitei nóstre tieri.

In tempulu legislaturii d-vóstre, mari si europene evenimente s'au petrecutu la hotarele si in intrulu Romaniei. De si cu crude sacrificie, natiunea romana a esitu inse din midiloculu acestoru grave evenimente mai libera, mai poternica si mat stimata de catu totudéuna.

D-vóstra ati luatú parte la aceste evenimente. D-vóstra ati seversitu mari fapte; ati proclamatú si intemeiatu independinti'a Statulu romanu ati sprijinitu cu barbatia si cu demnitate drepturile nóstre nationale. Prin eroismulu soldatiloru nostri pe campulu de bataie, prin abnegatiunea si sacrificiele de totu felulu ale filoru acestei tieri, prin luminatulu si patrioticulu d-vóstre concursu, Romania si-a redobanditu astadi, intre natiuni, loculu pe care odinióra 'lu avea in tempurile de marire ale istoriei sale. Meritulu acestu insemnatu evenimentu revine in mare parte d-vóstre.

Fiti déru sicuri ca, precum posteritatea nu va uitá marile acte ce s'au seversitu in dilele nóstre, asemenea istori'a nu va sterge de pe paginile sale numele acelorú, care au lucratu inpreuna la indeplinirea lorú.

Am déru credintia ca d-vóstra, precum ati bine percursu, asemenea veti bine seversu carier'a d-vóstre legislativa.

Si déru, urandu bunu succesu activitatii d-vóstre, rogu pe Domnedieu cá se bine-cuvintese lucrurile d-vóstre parlamentare, pentru binele si prosperitatea mamei nóstre comune: iubít'a nóstra Romania.

Sesiunea ordinara a Camerelorú legislative este deschisa.

Carolul.

(Urméza semnaturile ministrilor.)

Trecerea in Dobrogea.

A. S. R. Domnulu a sositu la Braila ieri diminétia la ora 9 si a fostu primitu la gara de autoritatile civile si militare, si d'unu publicu fórté numerosu, cari l'au salutatu cu entusiasm si caldura.

A. S. R. a incalcatu si a mersu in campii unde s'affau asiediate trupele, le a trecutú in revista si apoi a asistatu la servitiulu divin, seversitu de Em. Sa episcopulu Melchisedecu.

In urma, s'a inceputu mersulu spre orasiu.

A. S. R. Domnulu a intratu in Braila in fruntea ostirei si in mijloculu urariloru calduróse ale poporatiunii; a primitu defilarea s'apoi s'a coboritu la portu, cá se asiste la inbarcarea trupeloru.

Unu tunetu de urari a isbucnitú din tóte pepturile candu celu d'antaiu vasu cu trupe a pornitu spre tiermulu dobrogénu. Tienut'a ostirei era admirabile; pe faci'a tutoru se vedea bucuri'a; fia-care soldatu parea unu veteranu, cu deplina consciintia de ceea ce póte face.

Desbarcarea trupeloru pe tiermulu Dobrogei a fostu intempinata de poporatiune cu bucuria si cu urari d'unu adeveratu entusiasm.

M. S. R., s'a urcatu pe vaporulu Stefanu celu Mare inotítu de statulu seu maioru, de autoritati si parte din cetateni, si a trecutú la Ghecetu in Dobrogea.

Acolo a trecutú din nou in revista trupele cari debarcasera, apoi si-a luatú diua buna de la ele si s'a reintorsu la vaporu inotítu de caldurósele urari ale ostirei si ale poporatiunii.

La 3 óre p. m. A. S. R. a pornitu apoi spre Bucuresci, totu in mijloculu aceluasi entusiasm alu poporatiunii cá si la sosire.

Diua de ieri a fostu o di de serbatóre nu numai pentru Braila, ci si pentru poporatiunea din Dobrogea.

Pe la 5 óre séra, candu ni s'au tramisu aceste amenunte, trupele isi urmau trecerea.

„Romanulu.“

Proclamatiunea romana catra poporatiunile din Dobrogea.

Noi Carolu I.

Prin grati'a lui D-dieu si vointi'a nationala Domnu alu Romaniloru.

La toti de facia si viitoru sanetate!

Locuitoriloru Dobrogei.

Marele poteri europene, prin tractatulu din Berlinu au unitu tíer'a vóstra cu Romani'a.

Noi nu intramu in otarele vóstre, trase de Europ'a, cá cuceritori, déru, o sciti si voi, multu sange romanescu s'a versatu pentru desrobirea popóreloru din drépt'a Dunarei.

Locuitoriloru de ori-ce nationalitate si religiune, Dobrogea vechia possessiune alui Mircea-celu-Betranu si alui Stefanu-celu-Mare, de astadi face parte din Romani'a. Voi de acum atarnati de unu statu,

unde nu vointi'a arbitrara, ci numai legea desbatuta si incuviintata de natiune otaresce si oarmuesce. Cele mai sante si mai scumpe bunuri ale omenirii, vieti'a, onorea si proprietatea sunt puse subt scutul unei constitutiuni, pe care ne o rivnescu multe natiuni straine. Religiunea vóstra, famili'a vóstra, pragulu casei vóstre voru fi aperate de legile nóstre si nimené nu le va potea lovi fara a-si primi legiuit'a pedépsa.

Locuitori musulmani! Dreptatea Romaniei nu cunósce deosebire de nému si de religione. Credinti'a vóstra, famili'a vóstra voru fi aperate de-o potriua cá si ale crestinilor. Afacerile religiunei si ale familiei voru fi pentru voi incredintiate apeararii muftiloru si judecatoriloru alesi din némulu si legea vóstra.

Si crestini, si musulmani, primiti déra cu incredere autoritatile romane; ele vinu cu a-nume insarcinare de a pune capetu dureroselor incercari prin care ati trecut, de a vindeca ranele resbelului, de a apera persóna, averea si interesele vóstre legiuite, in sírsitu de a ve desvoltá bun'a stare morale si materiale.

Armat'a romana, care intra in Dobrogea, n'are alta chiamare, de catu de a mantienea ordinea, si modelu de disciplina, de a ocroti pacinic'a vóstra vietuire.

Salutati déru cu iubire drapelulu romanu, care va fi pentru voi drapelulu libertatii, drapelulu dreptatii si alu pacii.

In curendu provinci'a vóstra, pe calea constitutionale, va primi o organisatiune definitiva, care va tiené séma de trebuintele si de moravurile vóstre, care va asedia pe temelii statornice positiunea vóstra cetatienésca. Pana atunci autoritatile romane au cá antaia indatorire de a cercetá si indestulá trebuintele vóstre, de a ingriji de bunulu vostru traiu, de a ve face a iubi tiér'a, la a careia sórta de acum este lipita si sórt'a vóstra.

Ca antaia dovada a parintescii nóstre ingrijiri pentru voi, a dorintiei nóstre de a usura greutatile vóstre, noi desfiintiamu dijm'a de ori-ce natura pentru anulu 1879. Dela 1 Ianuariu 1880, ea va fi inlocuita prin o dare banésca, mai drépta si mai usiora pentru agricultori.

Emleaculu (impositu pe capitalulu imobiliaru din orasie si sate), impositulu pe venitul imobiliaru din orasie, temetuatul (impositulu de 3 la suta asupra lucrului agricultoriloru si mestesugariloru), impositulu asupra chiriei carciunelor, cafeneleloru, bacanelor, hanurilor, tóte aceste se voru pface dela 1 Ianuariu 1879 intr'o dare banésca mai usióra si mai drépta; éru bedelulu (impositu pentru scutirea din armata), darea entizalc (tacs'a de 2 si jumetate la suta pe vendiarea vitelor) si tacs'a pe mori se desfiintiescu cu totul.

Si déru, chiamandu bine-cuventarea celui a Totu-Poternicu, in numele si cu invoierea Europei, Noi luamu astadi in stapanire provinci'a Dobrogea, care devine si este tiéra romana, si tramitiendu-ve domnesc'a Nóstra salutare, ve uramu cá acésta di se devie, pentru acésta noua parte a Romaniei, inceputulu unui viitoru de pace si de inflorire, inceputulu bunului traiu si-a infratirii intre fiii aceleiasi tieri.

Datu-s'a in Bucuresci, la 14 Novembre, anulu gratiei 1878 si alu 13-lea alu Domniei Nóstre.

Carol.

Presedintele consiliululu ministriloru, ministrulu agriculturii, comericiului si lucrariloru publice si ad-interim la culte, I. C. Bratianu.

Ministru de esterne, M. Cogalnicénu.

Ministru de esterne, C. A. Rosetti.

Ministru de finantie, I. Campinénu.

Ministru de justitia, Eug. Statescu.

Sciri diverse.

— † Zelosulu profesorulu gimn. din Blasiu Teodoru Petrisioru a repausatu astadi la 7 óre a. m. in spitalulu civilu de aici.

— (Sessiunea universitatii sasesci) din anulu acesta s'au deschisu in 13/24 Novembre prin vice-presedintele Bedeus, comitele supremu d. Wächter, fiindu bolnavu.

— (In Fogarasu) s'au alesu deputatu Ludovicu Pap din Kesdi-Vasarhely.

— (Multiamita publica). Ecclesi'a greco-catholica romana dinu Glodu (Soosmezó) in Comitatu Solnocu-Doboca incepuse de mai multi ani a zidi o biserică, si multiamita zelului mai multora, ba asia dicundu a intregii ecclesii, pe langa tóta saraci'a membriloru ecclesii nóstre, totusi cu ajutoriulu bunului Domnediu a si ajunsu pana acuma la atáta, ca zidulu bisericeii e gata, numai turnulu si coperisiulu mai lipsesce.

Continuarea zidirei din lips'a baniloru nu au potutu merge inainte. Ilustrissimulu Domnu Ladislau Vaida secretariu pensionatu din Clusiu, au adunatu bani spre

scopulu zidirei, si inca in lun'a trecuta au adusu cu sine la Glodu 47 fl. adeca patru-dieci si siepte floreni v. a. ce au adunatu, imbiindu cu ei pe curatorele, dara sub aceia conditiune, cá banii se se intrebuintiedie numai pentru continuarea zidirei, voindu Domni'a sa insusi se védia cu ochii sei, ca ce se zidesce din acei bani.

Dupa-ce insa ecclesi'a nóstra acuma nu dispune de alti bani, éra cu susu amintit'a suma de 47 fl. v. a. nu s'au potutu reincepe zidirea, cá zidariulu cere se fia baremu una séu doue sute de fl., asia cei 47 fl. adunati s'au depusu spre fructificare in „kisegitó pinztár egylet“) din Clusiu prin ilustrissimulu domnu Ladislau Vajda despre care depositu a si sositu la man'a subcrisului curatoratu carticic'a „Béteteli könyveske“) sub Nro. 791, de unde se voru scóte numai atunci, candu la primavara ecclesi'a insasi va fi in stare a mai adaoge o suma spre continuarea edificareii.

Numele marinimosiloru barbati, cari au binevoitu a ajutá pe s. nóstra biserica sunt urmatorii: Ilustrissimulu prea Santitulu Domnu Episcopu romanu gr. cath. din Lugosiu Dr. Victoru Mihalyi de Apsia, au binevoitu a darui 20 fl. Magnificulu Domnu prepositu din Lugosiu Stefanu Moldovanu au daruitu 2 fl. Magnificulu Domnu Andreiu Liviu 1 fl. Magnificulu Domnu Gavrilu Popu 50 cr. Magnificulu Domnu Petru Popu 50 cr. Magnificulu Michailu Nagy 2 fl. Prea On. Magn. D. Dr Ioanu Maioru cons. pens. 1 fl. P. O. D. Nicolau Munteanu din Lugosiu 1 fl. P. O. D. Ioane Medincea din Lugosiu 50 cr. P. O. D. Zenoviu Bordanu 50 cr. Magn. D. Canonicu din Blasiu Ioanu N. Fekete 2 fl. Magn. D. Dr. Gregoriu Silasi professoru de universitate din Clusiu 1 fl. Ilustrissimulu D. Capitanu supr. District. Alecsandru Bohetielu din Clusiu 10 fl. Ilustrissimulu D. Secretariu pensionatu Ladislau Vajda din Clusiu éra au mai datu 5 fl. — Sum'a totala 47 fl. v. a.

Esprimamu cea mai caldurósa a nóstra multiamita la toti susu laudatii contribuitori, dara mai virtosu ilustrissimulu D. Episcopu Dr. Victoru Mihalyi si Ilustrissimulu D. Capit. Supr. Alecsandru Bohetielu, cari au concursu spre ajutorarea bisericeii nóstre cu deosebita generositate.

Listele de colecte se voru pastra pe vécuri in lad'a bisericeii, éra din cei 47 fl. vomu zidi o anumita parte a turnulu cá se se scie in veci si pururea ca acea parte s'au edificatu toama din banii incursi dela prea laudatii dñni contribuenti.

Curatoratu S. bisericeii romane gr. cath. din Glodu (Soosmezó) 22 Novembre 1878.

Mihaiu Bohatielu junior, jude, Antoniu Nemesiu, pr. gr. cath. coop. in Glodu, Alecsandru Hosszu, curatoru controloru. Ioanu Hosszu, parochu gr. cath. Carolu Vajda, curatoru supremu, Pap Ionu I. Grigore, Petru Rednicu, membrii curatoratului.

— (Multiamita publica). Aducu prin acésta multiamita mea sincera, dlui doctoru in medicina Heinrich Müller din Cohalmu, pentru-ca prin una cura simpla cu apa rece m'au curatu radicalu de unu morbu reumatica inviechitu, de care suferisemu 17 ani; si cá specialistu intru vindecarea bóleloru de urechi, me au curatu si de una urechie, de care suferisemu pana aprópe la asurdire. — Catu am fostu sub cur'a dsale am avutu ocaziune a me convinge despre laudabilulu succesu castigatu in cura si operatiunile sale aplicate la diferiti patienti de diferite morburu. —

Dreptu aceea subscrissulu conformu sinceriloru mele convingeri, me simtu obligatu a'lu recomandá publiculu patimitoriu cá pe unu medicu de renume.

Cohalmu in 30 Novembre 1878.

Georgiu Boeriu,

c. r. supra-locotenente pensionatu.

— (Decoratiune). Din Vien'a i se scie „Romanulul“ ca d. H. Bresnitz redactorele diariului „Der Osten“, unulu dintre cei mai zelosi luptatori ai causei romane, a fostu decoratu de principele Serbiei cu Crucea de oficiaru alu ordinulu Takov'a.

Agintele diplomaticu alu Serbiei, d. Zukic, veni in persóna in biuroulu de redactiune alu diariului „Der Osten“, spre a inmaná d-lui Bresnitz decoratiunea.

— (Notitie literare.) In dilele trecute a reapparatu „Scól'a Romana“, fóie lunara pentru inaintarea educatiunei si instructiunei. Edata si redactata de: Vasile Petri. Abonamentulu costa pe 1 anu 4 fl. éra pe 1/2 anu 2 fl. v. a. Eta sumariulu fasciórei I, pe Octobre a acestei publicatiuni serióse si demna de cea mai caldurósa inbratisiare din partea intregului publicu si cu deosebire a cercuriloru didactice: — Ioanu Amos Comenius. — Bancile de scóla (cu ilustratiuni). — Importanti'a si utilitatea studiului limbei romane. — Geometri'a in scól'a populara. — Din computulu cu frangeri vulgare. — Pentru primulu invetiamentu din istorie. — Cateva observatiuni relative la órele de lectura in scól'a populara. — Regule de tóte dilele pentru invetiarii incipienti. — Ortografi'a cu semne. — Pentru „Scól'a romana.“ — Varietati. — Bibliografie.

— „Foi'a scolastica“ din Blasiu in Nr. 21 cuprinde urmatórele materii: — Centenariulu lui Voltaire si Rousseau, (continuare). — Naratiuni din istoria descopeririloru marine si continentali, (continuare). — Economicu, (capetu). — Geografi'a, cá obiectu de invetiamentu in scólele nóstre poporale.

— „Biserice'a si Scól'a“, din Aradu in Nr. 47 este de urmatoriulu coprinu: — Iubirea facia de copii. — Cultur'a poporului si scól'a populara desvoltate istorice cu deosebita privire la Helveti'a. — Discursulu rostitu de capelanu Iosifu Ardeleanu la conferinti'a invetiatorésca cercuala a Chisineuluiu tienuta in B-Giula magiara la 16 Novembre 1878. — Descoperirea planetei Vulcanu, dupa „Revist'a Scientifica.“ — Program'a studiiloru din scólele primare rurale din Romani'a. — Imnu, poesie. — Diverse. — Concurse.

1) Pe romanesce: Reuniunea cassei de ajutorie.
2) Carticica de alocare.

— „Economulu“ din Blasiu, Nr. 21 contine urmatorii articoli: — Ap'a in economie. — Despre Gunoiu si gunoieru. — Ce-i de facutu cu holdele cari sunt prea rare. — Insemnatatea economica a Dobrogei pentru Transilvani'a. — Pastrarea cartofiloru si a napiiloru preste iérna. — Statistic'a Bucuresciloru. — Varietati.

— „Cartile Saténului Romanu“, Cartea 10 este de coprinulu urmatoriu: — Domnu tieri si amant'a, poesie. — Regule sanitare. — Si se nu fu suferatu? — poesie. — Cetatea de pétra. — Tiganulu la spenzuratóre, poveste din Bucovin'a. — Doine poporale. — Unele si Altele.

— „Predicatoriulu Saténului romanu“ Nr. 10 contine: — Predica despre injurarea lui Domnedieu. — Predica despre alegerea starei séu ocupatiunei in societatea omenésca. — Activitatea in paralelu cu neactivitatea. — Domnedieu catra omu, poesie. — Catra cei avuti.

— „Program'a XIV a gimnasiului mare publicu romanu de religionea ort. resaritenu si a celorlalte scóle secundare si primare impreunate cu acésta din Brasiovu pe anulu scol. 1877/8, publicata de St. Iosifu, directoru si profesorulu. — Cuprinulu: 1. a) Necrologu in memori'a Dir. decedatu Dr. I. G. Mesiotu. b) Discursu tienutu la 29 Iulie a. c. II. Sciri scolastice.

Asupra acestei publicatiuni interesante vomu reveni cu alta ocaziune.

— „Darea de séma asupra administratiunei comunale a orasiului Bucuresci“ pe tempulu dela 1 Sept. 1877 pana la 1 Sept. 1878, citita consiliulu comunalu de locotenentulu de primariu alu capitalei Ioanu Pr. Dumitrescu.

— „Statistic'a.“ — Primari'a orasiului Bucuresci. Recensementulu esecutatu in anulu 1878.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

29 Novembre.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l. 99.25 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	„ 101.— „
Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	„ 98.75 „
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%	„ 91.70 „
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)	„ 83.50 „
Imprumutulu municipale nou (alu capit.) din 1875 cu 8%	„ 95.50 „
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	„ 180.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	„ 35.— „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	„ 86.30 „
Dacia, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	„ 180.— „
Romani'a. Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	„ 70.— „

Dr. Nicolau Olariu

a deschisu cancelaria advocatuala in Sibiuu strad'a Poplacii mari (Quergasse) Nr. 25 etagiu primu.

(53) 1—3

Castigulu celu mare event. de	Anunciu de	Castigurile sunt garantate de Statu.
375,000 Marci.	Norocu !!!	
Invitare la participarea sortilor de castigu		
alu marei loterie de bani, garantata de Statulu Hamburg, in care castigurile sicure trebuie se fia de preste		
7 milióné 790,000 Marce.		
Castigurile acestei loterie favorabila de bani, care conformu unui planu fiesu cuprinde numai 82,500 losuri, sunt urmatórele si adeca:		
Castigulu celu mai mare este eventualu de: 375,000 Marce.		
1 Premie de 250,000 Marce	304 Castiguri a 2000 Marce	
1 Castigu a 125,000 Marce	3 Castiguri a 1500 Marce	
1 Castigu a 80,000 Marce	10 Castiguri a 1200 Marce	
1 Castigu a 60,000 Marce	502 Castiguri a 1000 Marce	
1 Castigu a 50,000 Marce	621 Castiguri a 500 Marce	
1 Castigu a 40,000 Marce	37 Castiguri a 300 Marce	
1 Castigu a 36,000 Marce	675 Castiguri a 250 Marce	
3 Castiguri a 30,000 Marce	40 Castiguri a 200 Marce	
1 Castigu a 25,000 Marce	36 Castiguri a 150 Marce	
6 Castiguri a 20,000 Marce	22850 Castiguri a 138 Marce	
6 Castiguri a 15,000 Marce	10 Castiguri a 135 Marce	
1 Castigu a 12,000 Marce	1950 Castiguri a 124 Marce	
24 Castiguri a 10,000 Marce	75 Castiguri a 120 Marce	
2 Castiguri a 8,000 Marce	4 Castiguri a 100 Marce	
3 Castiguri a 6,000 Marce	3450 Castiguri a 94 Marce	
31 Castiguri a 5,000 Marce	3950 Castiguri a 67 Marce	
61 Castiguri a 4,000 Marce	35 Castiguri a 50 Marce	
4 Castiguri a 3,000 Marce	3950 Castiguri a 40 Marce	
	3950 Castiguri a 20 Marce	
Aceste castiguri ajungu in 7 serii in pucine luni la o tragere sigura.		
Prima tragere a castiguriloru este ficsata oficiosu pe diu'a de		
11 si 12 Decembre a. c.		
si costa (52) 4—4		
intregulu losu originalu numai 3 fl. 40 cr. v. a., unu diumetate de losu originalu numai 1 fl. 70 cr. v. a., unu patraru de losu originalu numai — fl. 85 cr. v. a.		
Aceste losuri originale garantate prin Statu, (era nu promesse oprite) se espedésa pre langa tramiterea francatá a pretiului, chiaru in cele mai indepartate regiuni.		
Fiacare participatoru primesce fara ca se me provóce dela mine gratis pre langa losulu seu originalu si planulu originalu prevediutu cu marc'a Statului si iudata dupa tragere si lista' officiosa a trageriloru.		
Platierea si espedarea baniloru castigati		
la interentii se face din partea mea directu, promptu si cu cea mai mare discretiune.		
Orice comanda se pote face simplu prin asemnatiune — mandate — de posta.		
Se se adresese deci cu tóta increderea la		
Samuel Heckscher senr.,		
Banchieru si comptoaru de cambii in Hamburg.		